

[Finansministeren.]

tive del af finanspolitikken, dvs. ændringerne i skatte- og afgiftssatserne og ændringerne i de love, der fastlægger udgifterne og andre dele af udgiftspolitikken. De samlede virkninger af disse ændringer er udtryk for den mere aktive finanspolitiske påvirkning af samfundsøkonomien.

Her må vi sige, som også økonomiministeren var inde på det, at selv om beskæftigelsessituationen er dårlig, så er betalingsbalancesituationen det desværre også, og det er jo det sidste, der er baggrunden for, at det har været nødvendigt at stramme finanspolitikken. Danmark har ingen muligheder for i en længere periode at føre en mere aktivitetsfremmende politik end den, man fører i udlandet, det tillader vores valutariske muligheder simpelt hen ikke.

Det fremsatte finanslovsforslag indeholder en stramning af finanspolitikken, ikke så meget i forhold til indeværende finansår som i forhold til, hvad der ellers ville være blevet det finanspolitiske hovedresultat i 1977-78. Det drejer sig om 3-4 mia kr. på indkomstområdet, men også udgiftspolitikken er jo udtryk for en tilbageholdende linje. Det fremsatte finanslovsforslag sammenholdt med regeringens politik i øvrigt sigter på at sikre så stor en beskæftigelse, som betalingsbalancehensynet tillader, men det må erkendes, at det tager nogen tid, før der er udsigt til en tilfredsstillende beskæftigelses- og betalingsbalancesituation. Vurderingen af, hvor hurtigt forbedringen slår igennem, er naturligvis vanskelig og afhænger i første række af den internationale konjunkturudvikling. Bliver denne svagere end forventet, og beskæftigelsen derfor viser mærkbare tegn på fald, åbner augustforliget muligheder for at gribe ind med midlertidige produktions- og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, og regeringen vil snarest indbyde forligspartierne til drøftelse af disse forslag.

På baggrund af de alvorlige beskæftigelsesudsigter ville det efter min mening, sådan som nogle har foreslået det her i dag, være helt forkert at foreslå yderligere stramninger i finanspolitikken, men hermed være ikke sagt, at finanspolitikken ligger fast i en længere årrække, selvfølgelig ikke. Regeringen ser realistisk i øjnene, at udgangspunktet for tilrettelæggelsen af den økonomiske politik må være erkendelsen af, at det vil tage flere år, før beskæftigelses- og betalingsbalanceproblemet finder en til-

fredsstillende løsning, og i den mellemliggende periode er det af hensyn til vores utilfredsstillende valutasituation ikke muligt at føre en så lempelig pengepolitik, som den øvrige økonomiske situation ellers kunne tilsi.

På tilsvarende måde er det altså også nødvendigt, at der i en længere periode føres en fast finanspolitik. Kun i det omfang, en langsigtet omkostningsdæmpende politik kan realiseres, er der muligheder for at lempe finans- og pengepolitikken.

Den langsigtede omkostningspolitik, der blev indledt allerede i 1975, og som er videreført med de seneste økonomiske forlig, forventes jo efterhånden at føre til en bedre beskæftigelse i de erhverv, der konkurrerer med udlandet. Efterhånden som denne stigning bliver mærkbar, vil der selvfølgelig ske en ændring af vægtfordelingen imellem finanspolitikken og pengepolitikken, idet statsfinanserne automatisk i den situation overtager en større byrde; herigennem åbnes der muligheder for at lette pengepolitikken og reducere finansieringsomkostningerne, og det vil yderligere styrke bestræbelserne på at dæmpe erhvervslivets omkostninger.

Men jeg vil gerne sige, at jeg er ikke i tvivl om, at det under alle omstændigheder er en vanskelig vej. Det synes jeg heller ikke, vi har lagt skjul på i det materiale, der er fremlagt. Der findes ingen nemme løsninger. Der findes overhovedet ingen mirakelkure, heller ikke af den type, vi har hørt om i dag, som med ét slag kan løse de økonomiske problemer. Løsningen opnås kun gennem en lang og en sej proces, der allerede er indledt, og som vi er nødt til at fastholde over en længere årrække.

Formanden:

Vi går til anden omgang.

Erling Olsen (S):

Efter ministrenes indlæg skal jeg nøjes med at kommentere hr. Erhard Jakobsens og hr. Wilhelms udlægning af mine bemærkninger om det dobbelte hensyn til beskæftigelsen og til valutabalancen. Hr. Erhard Jakobsen sagde, at det indebar jo, at vi var låst fast, at vores diskussion her i salen var nytteløs, at vi ikke rigtig kunne gøre noget ved situationen, men bare havde at håbe på, at hr. Carter begik visse letsindigheder.

Hr. Wilhjelm udlagde mine betragtninger